

**Visor af "Gösta." : Innehåll:
Supen. Våra fiender. Bonden Per
och hans häst...**

Schönberg, Gustaf,

18 B Skillingtryck E1887a4

VISOR

AF

“GÖSTA.”

= Schönberg, Gustaf Ulrik

INNEHÅLL:

SUPEN.

VÅRA FIENDER.

BONDEN PER OCH HANS HÄST.

PÅ GOODTEMPLARSTÅNDPUNKT.

HVAD FÖLJDEN BLIR.

EFTERTRYCK FÖRBJUDES.

GÖTEBORG.

Johnson & Edmans Boktryckeri 1887.

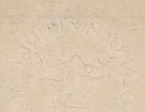
VISION

— COSTA —

INNER HALL

FOR THE
VARE TENDON
FUND PER BOE HANS HART
BY GOODFELLOW ASSOCIATION
AND JOHN H. H.

SPRINGER VERLAG

Supen.

Jag har besjungit de svindlande djupen,
Rymdens omätliga blå;
Nu ett par ord om den älskade supen
Vill jag försöka mig på. —
Ej hvad den kostar påvisa jag skall,
Ej hur den smakar och ej hur den lagas;
Jag skall blott nämna de särskilda fall,
Då han i allmänhet brukar att tagas.

Supen, då menniskan drages till verlden
Eller till grafvens djup,
Och uppå krogen, på vägen, vid härden,
Ja, och på sängen en sup. —
Anträder mannen från hemmet i nord
Färden långt hän öfver blånande djupen,
Säkert det är, han tar med sig ombord
Uti sin plunta den älskade supen.

Om sedan pol'n, om eqvatorn han nalkas,
Supen står alltid sitt prof:
Deraf han värmes och deraf han svalkas,
Alltid i mån af behof.
Kan han ej sömnen ur ögonen få,
Då är det så, att en sup han behöfver;
Kan han ej sofva, så tarfvas det två,
För att hans sömnlöshet månde gå öfver.

Och om det händer, han fruktar en fara,
Super han för att få mod.

Om han blir ondsint, då super han bara
För att ånyo bli god.

Råkar ett svärmodigt lynne han få,
Supen skall glädtigt humör honom skänka,
Och komma verkliga sorger uppå
Tar han en sup för att sorgerna dränka.

Orsak att dricka, det saknar han sällan —
Supen är kär, som man vet —

En till hvar måltid och en dessemellan,

Det är en vanlig diet. —

Och derom enas förutan besvär,

Folket och krögar'n och bränvinspatronen,

Att den bepröfvade supen, han är

Rent outhärlig för svenska nationen.

Att mot den satsen jag djerft protesterar,

Kanske anmärka jag bör;

Men jag likväl mig ej nu opponerar,

Ty det till ämnet ej hör.

Ej såsom tilltugg till supen i dag

Någon moralkaka skall beledsagas,

Jag har blott velat i flyktiga drag

Nämna de fall, då en sup brukar tagas.

—————
Län sin plåta den skakade supen

Om sedan pol'n, om spåstorn han råkna

Supen står alltid att prot:

Dorat han värms och derrat han svalkas

Alltid i mån af behof.

Kan han ej sömnen in ögonen få

Da är det sat, att en sup han behöfver

Kan han ej sova, så turlvas det två

För att hans sömnlöshet månde ej öfver

Våra fiender.

Jag gamla tiden prisa vill,
 Af gift, trikin och af baçill
 Man kände då ej faran.
 Men vetenskapen kom i rop,
 Man gjorde sig ett mikroskop
 Och uppfann så, att allt ihop
 Är fullt utaf den varan. —

Kanhända det är bara fjesk,
 Men jag törs inte äta fläsk
 Hur läckert än det skiner. —
 För hvarje bit jag smakar på,
 Om den är kokad eller rå,
 Man är ju utsatt för att få
 Påhelsning af trikiner.

Och ej jag vågar äta vildt,
 Om detta sedan lifvet spilt
 I snara eller giller;
 Ty uti fågel som i fisk,
 Den må nu synas än så frisk,
 Man oupphörligt löper risk
 Att träffa på baçiller.

Uti mitt bläckhorn finnes gift,
 I stålpennskaft och blyertzstift —
 Så nog är man i knipa!
 Min skrifbordsmatta superfin
 Är färgad uti Anilin,
 Och slutligt fins det nikotin
 Uti min gamla pipa.

Men dock ett värre gift jag vet,
 Som menniskan i allmänhet
 Tar för att läska strupen.
 Det lyser grant, det smakar väl,
 Men slår den starkaste ihjel
 Samt dödar både kropp och själ —
 Det giftet, det är — supen.

Bonden Per och hans häst.

Med bonden Per här om da'n den olyckan hände,
 När ifrån staden på aftonkulan han vände,
 Att han, när kyrktornen just försvunno i fjerran,
 Föll hufvudstupa ifrån sin hösäck på kärran.

Det var ett under att han ej vrickade nacken,
 Ty uti fallet kom hufv'et före i backen,
 Och benen pekade — hvilken bild är den bäste? —
 Jo, som en högaffel upp mot himmelens fäste.

Och Per han tyckte det der var liksom ett "aber",
 Sprang upp i kärran och tänkte ta sig en knaber;
 Men denna tröst uti sin bedröfvelse slapp'en,
 Ty bränvinskaggen låg stjelpt och borta var tappen.

Att kaggen fylla han for till sta'n på minuten,
 Gaf hästen foder och stälde honom vid knuten;
 Men Brunte blef af det våta höet i säcken,
 Så full, att knappast han kunde komma ur fläcken.

Och uti bakrus gick Brunte följande dagen,
 Så svag i knäna och sjuk i hufv'et och magen;
 Han utskämd kände sig — och i sorg öfver fallet,
 Han gick och hängde sig i sin grimma i stallet.

Och samma dag som i grafven Brunte man lade,
 Slog Per i kras alla glas och flaskor han hade;
 Och uppå grafven, der Brunte hvilar i mullen,
 Står bränvinskuttingen såsom grafsten på kullen.

Och Per helt sorgfälligt grafven vårdar och ansar
 Och pryder henne med friska blommor och kransar.
 Och der tillbringar han många lediga stunder
 Och byter tankar med den, som hvilar inunder.

“Att lefva felfritt,” så stundom falla sig orden,
 “Ej någon varelse blef förunnadt på jorden. —
 Dock för hvart fel torde finnas någon undskyllan,
 Men som ett djur slutar den, som slutar i fyllan!”

På goodtemplar-ståndpunkt.

Goodtemplar'ns värld är mörk och trång,
 Så tänker den till krogen vankar.
 Så tänkte äfven jag en gång,
 Men nu har jag fått andra tankar.
 Hans värld rätt fri och glad sig ter,
 Trots om förmynderskap man ropar,
 Och ljus, det har den mycket mer
 Än alla Bacchi källargropar.

Ej trefnad, menar Bacchi vän,
 Man bland goodtemplare kan hitta. —
 Hur vet han det, som aldrig än
 Har suttit der de nyktre sitta?
 Han påstår sällskapet är platt
 Och dumt hvart ord i ritualen,
 Trots att han ännu aldrig satt
 Sin bakfot inom logelokalen.

Han säger: „Frihet är min lag
 Och sjelf min väg för mig jag stakar,
 När det mig lyster, dricker jag,
 Och låter bli, då det ej smakar.
 Förmynderskap jag ej fördrar,
 Är fri och svarar sjelf för risken.“
 Ja, prata kan han, men han har
 Förmyndarn ändock bakom disken.

Om „måttlighet“ han ordar så,
 Att jag kan utantill den versen:
 Han tar *en* sup och stundom två
 Och någon gång kanhända tersen —
 Till maten öl, och kaffe se'n
 Med konjak — det hör till diéten. —
 Jojo, nog känner man igen
 Den äkta svenska måttligheten.

Nu blir han „glad“, nu kryper fram,
 Hvad länge dolts i hjertats gömma.
 Han brister ut: „Det är en skam
 En bågare ej kunna tömma!
 Ett glas är väl för svenske män
 Ej ännu så fördömligt vordet —“
 Det var en pik åt dig, min vän,
 Som inte söp vid smörgåsbordet.

Han dricker ur, han fyller på
 Och på goodtemplarligan gnatar.
 Du låtsar ingenting förstå,
 Du vet det „fyllan“ är, som pratar.
 Men när du redlös honom ser,
 Lik skepp i sjön förutan roder,
 Till stöd din starka arm du ger
 Och lotsar hem din fulle broder.

Du vaknar morgonen derpå,
 Glad att ha bistånd gett en fallen —
 Nå ja, han vaknar, han också,
 Men med en kopparsmed i skallen.
 Du frukosterar friska tag,
 Går till ditt kall med glada minen —
 Och dermed börjar han sin dag,
 Att tömma vattenkaraffinen.

Bör för hans kval man ömma nu?
 „Ja“, svaras det, med suckar djupa.
 Jag säger nej. — Han kunde ju
 Helt enkelt låtit bli att supå.
 En sjukling må man bistånd ge,
 Den svage hjälpa bördan draga,
 Men folk med kopparslagare
 Fins ej anledning att beklaga.

Hvad följden blir.

Hvad följden blir, om folket fortfar så
 Att tusentals per vecka emigrera,
 Ej mycken tid behöfver spillas på
 För att, om så man önskar utfundera,
 På tok det knallar med oss utan prut —
 Se'n hur det artar sig, och dömen sjelfva!
 Det glesnar re'n — hur skall det väl se ut
 En tio år härefter eller elfva?

Om landets innevånare man tar
 Och uti vissa klasser delar sönder,
 Så visar det sig genast, att man har
 Blott tjänstemän, arbetare och bönder.
 När arbetsklassen till Amerika gått,
 Och bonden står för tjänstefolk förlägen,
 Så är det klart som da'n att han får brådt
 Att packa in och resa samma vägen.

Och sedan återstår så vidt jag ser,
 Att frejdad hjelttestam från hedna tider
 Ej inom Sveas ländamären mer
 An tjänstemannakårens individer.
 Hur det i gamla Sverige se'n skall bli,
 Det kan man ungefär på förhand veta:
 Det blir, att gubbarna få hugga i,
 Ta' ske'n i vackra handen och arbeta.

Det skall i sanning blifva sällsamt nog —
 Men som sig bör det jemväl blir för resten —
 Att se hur länsman' sköter bondens plog
 Och krokpinnsharfven köres utaf presten;
 Att se en öfverstlöjtnant mala ben,
 En kronofogde smida knif och yxor,
 En vice häradshöfding hugga sten
 Och bispen lappa sina egna byxor.

Och föga tid det blir att bråka med
 Grundskatter, värnepligt och politiken,
 Ty statsministrarna få såga ved,
 Och presidenterna få gräfva diken.
 Vaktmästare, som nu ha lön på stat
 Och vakta ytterrockar i tamburen,
 Få emot kläder, fria rum och mat
 Beqväma sig att sköta kreaturen.

Skomakarpojkens plats vid mästarens disk
 En excellens får taga in i stället,
 Och hofmarskalken sjelf får meta fisk
 För sig och sin familj till uppehållet.
 Kaptener, löjtnanter, kadetter små
 Och generalspersoner, som fått sparken,
 Få med sitt hjeltesvärd vid sidan gå
 Och sätta rofvör uti ödemarken.

Är det nödvändigt, att det så skall ske,
 Och är det säkert det, att så det slutar?
 Jag svarar: den som lefver får väl se,
 I märken sjelfva nog hvarät det lutar.
 Jag icke gerna från mitt hemland far,
 Ej ifrån vänner, som jag lärt värdera —
 Och reser L. O. Smith, då blir jag kvar,
 Men blir han kvar, då vill jag emigrera.

Inläppt: Åkarys au filen. KaA. 237/9/2. 1981. Pris: 60: —
 Acc. nr 1981/24.